

MEELESPEA TEENUSE PAKKUJALE: õhkbatuutide ohutus

Tarbijakaitseeaduse (edaspidi: TKS) üldnõuete kohaselt peab teenus vastama kehtestatud nõuetele, olema sihipärasel kasutamisel ohutu tarbija elule, tervisele ja varale ning selliste omadustega, mida tarbija tavaliselt õigustatult eeldab (TKS § 9 lg 1).

Tarbijal on õigus saada pakutava kauba või teenuse kohta ohutuse, samuti tervise, vara ja majandushuvide kaitse seisukohalt vajalikku teavet (TKS § 4 lg 1).

Teenuse pakkuja peab lähtuma toote paigaldamisel ja kasutamisel kõigist tootjapoolsetest juhistest (*toote kasutusjuhend*). Lõpptarbijatele (kasutajatele, järelevalvajatele jne) tuleb anda teavet, millised on tootjapoolsed juhised toote ohutuks kasutamiseks.

Näiteks peab tootja olema batuudiga kaasa andnud teabe, mitu last, mis pikkuses ja kaalus batuudil korraga olla tohib. Vastav teave on oluline, et ei toimuks batuudi ülekoormamist ning sellest tulenevaid ohte.

Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve amet (TTJA) juhib tähelepanu järgmistele batuudi ohutusega seotud aspektidele:

- 1) batuudid peavad olema ankurdatud ning **kõik** tootjapoolsed kinnituskohad (s.h kõrgete batuutide ülemised ankurduskohad) peavad olema vastavalt tootja juhistele kinnitatud, seda ka juhul kui batuut asub nt asfaldil;
- 2) täispuhutav batuut peab asuma eemal kõikvõimalikest ohtudest, nagu **elektriliinid, aiad, puud** jne;
- 3) õhkbatuudi paigaldusala peab olema puhas teravatest esemetest;
- 4) õhkbatuudi ümber tuleb tagada vaba ala (minimaalne vaba ala peab ulatuma kauguseni 1,8m seintega küljest ning 3,5 m avatud külgedest);
- 5) puhur ja kaablid ei tohi olla kättesaadavad tarbijatele ja muudele kõrvalistele isikutele (s.h tuleb välistada juhtmetesse takerdumise võimalus);
- 6) tootja poolt batuudi ohutuks kasutamiseks ette nähtud ohutusteave batuudi kasutajale peab laataladel, väliüritustel, mängualadel jne kasutatavatel batuutidel olema selgesõnaliselt iga batuudi juures välja toodud (s.h mitu inimest tohib korraga batuudil hüpata, mis vanuses (või kaalus, kasvus) lapsed batuudil hüpata tohivad, hüppamine peab toimuma täiskasvanu järelevalve all, ei tohi teha saltosid (mürada, tõugelda), jne);
- 7) vajalik on tagada täiskasvanud järelevalvaja olemasolu, kes jälgib ja koordineerib batuutide kasutamist (*s.h kasutajate arvu*) ning saab koheselt reageerida õnnetuse või batuudi tühjenemise korral;
- 8) batuut ei tohi olla rebenenud, vigastatud vms;
- 9) peab olema teada, milline on igale batuudile tootja poolt lubatud maksimaalne kasutajate arv, kasutaja maksimaalne pikkus ning seda tootja poolt etteantut peab järgima;
- 10) tuleb jälgida ilmatikuolusid, vihma ja tugeva tuulega õhkbatuuti kasutada ei tohi.

Juhul kui batuut renditakse ürituse, laada vms tarbeks, peab rendileandja andma tootega kaasa põhjalikud paigaldusjuhised (s.h ankrute paigaldamise meetod, maksimaalne ohutu tuule kiirus, paigaldusala nõuded jne) ning ohutu kasutamise juhised, lähtuvalt tootjapoolt esitatust.

TTJA pöörab siinkohal rendileandja tähelepanu asjaolule, et tuleks hinnata, kas rentnik on võimeline batuuti ohutult paigaldama. TTJA on seisukohal, et eelkõige peaks see jääma rendileandja, kui spetsialisti tööks. Juhul kui paigaldamine jäetakse siiski rentniku ülesandeks tuleb anda batuudiga kaasa väga selgesõnalised ja põhjalikud kirjalikud paigaldusjuhised. Samuti tuleb kirjalikult anda edasi teave, mis puudutab batuudi ohutut kasutamist (mitu last võib korraga hüpata, mis vanuses lapsed võivad batuuti kasutada, söögi (mh nätsu) ja joogiga ei tohi hüpata, saltosid ei tohi teha, batuudi külgedel ei tohi ronida jne). Esitada tuleb kogu oluline teave, mis tootja on tootega kaasa andnud s.h kuidas käituda eriolukordades (*ootamatu vihm, tuule tugevnemine, batuudi tühjenemine, elektrikatkestus*).

Tootja poolt batuudi ohutuks kasutamiseks ette nähtud ohusteave batuudi kasutajale peab laataldel, väliüritustel, mängualadel jne kasutatavatel batuutidel olema selgesõnaliselt iga batuudi juures välja toodud (s.h mitu inimest tohib korraga batuudil hüpata, mis vanuses (või kaalus, kasvus) lapsed batuudil hüpata tohivad, hüppamine peab toimuma täiskasvanu järelevalve all, ei tohi teha saltosid (mürada, tõugelda), jne. Üritustel tuleb tagada täiskasvanud järelevaataja olemasolu, kes jälgib ja koordineerib batuutide kasutamist. Kui kasutusel on palju batuute korraga, siis tuleb tagada piisav järelevaatajate hulk, tagamaks ohutus.

Täiendavalt soovitame eelkõige teenuse pakkujatel tutvuda standardiga EVS-EN 14960:2013 „*Täispuhutavad mänguseadmed. Ohutuse nõuded ja katsemeetodid*“, mis sisaldab tehnilisi norme õhkbatuutide ohutuse osas. Standard on eestikeelsena kättesaadav ja tellitav Eesti Standardikeskusest (www.evs.ee).

Lisaks juhime tähelepanu, et ka trampliini tüüpi batuutide ehk vedrubatuutidega teenuse pakkujatel tuleb kasutajatele anda selgesõnalist teavet toote ohutuks kasutamiseks ja paigaldamiseks, lähtuvalt tootjapoolsetest juhistest. Sellist tüüpi batuute loetakse mänguasjadeks (v.a sportbatuudid) ning neile on kehtestatud nõuded, mis on toodud standardis „Mänguasjade ohutus. Osa 14: Batuudid koduseks kasutamiseks“, mis on samuti kättesaadav Eesti Standardikeskusest.